

27 A:2

En av huvudmannen åberopad klausul i tillämpad va-taxa har inte ansetts tillräckligt tydlig för att kunna grunda rätt till avgiftsuttag för obebyggda fastigheter.

KE äger fastigheterna Tångeröd 2:51 och Tångeröd 2:53 som ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Fastigheterna är inte bebyggda. Förbindelsepunkter har upprättats och KE har blivit underrättad därom. Anläggningsavgifterna för ren- och spillvatten är betalda.

KE yrkade att Va-nämnden skulle förpliktiga kommunen att återbetala 4 908 kr avseende erlagda bruksavgifter jämte ränta. KE begärde vidare att kommunen skulle åläggas upphöra med fortsatta debiteringar intill dess ledningsnätet faktiskt togs i anspråk.

Kommunen har bestred yrkandena men vitsordade belopp och ränta.

KE anförde: Kommunen började bygga ut va-nätet till området där fastigheterna är belägna sommaren 2004. Arbetet slutfördes kring årsskiftet 2004/2005. Den andel av kommunens kostnad som belöpte på fastigheterna fakturerades i början av 2005 och betalades av honom den 28 januari 2005 med 135 576 kr för vardera tomten, eller totalt 271 152 kr. Han avser inte att bebygga tomterna och byggnadslov har därför inte sökts. Trots detta har kommunen hittills debiterat honom för löpande va-avgifter för tiden 2005-02-01 – 2005-09-30, uppgående till det yrkade beloppet. Han anser att det är orimligt att kommunen kan kräva betalning för en helt fiktiv konsumtion av vatten bara för att man kallar den fast avgift utan att beakta den faktiska förbrukningen.

Kommunen anförde till stöd för sin inställning: Kommunen har upprättat förbindelsepunkt för vatten och avlopp och [REDACTED] är underrättad om detta. För området gäller byggnadsplan, fastställd av länsstyrelsen den 11 september 1968. Planbestämmelserna medger bebyggande av fristående bostadshus i en våning på fastigheterna. Kommunen har fakturerat anläggningsavgifter för aktuella fastigheter och [REDACTED] har erlagt dessa avgifter. Vidare har kommunen för år 2005 – i enlighet med § 15 mom 3 i kommunens va-taxa – fakturerat sökanden för fasta bruksavgifter avseende tidsperioden 2005-02-01 – 2005-09-30. På sätt som framgår av § 13 mom 1 a) och 1 b) i kommunens va-taxa skall fast bruksavgift utgå med en grundavgift per upprättad servispunkt och år om 1 650 kr exklusive moms och en grundavgift per lägenhet och år om 1 311 kr exklusive moms. Någon löpande bruksavgift per levererad mängd renvatten har sökanden inte blivit debiterad. För obebyggd fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, behovet av anordningar för vattenförsörjning och avlopp bedömas som om fastigheten var bebyggd enligt detaljplanen. Avgiftsskyldighet föreligger för aktuella fastigheter enligt 9 § va-lagen och § 15 mom 3 i kommunens va-taxa, oaktat att fastigheterna är obebyggda och oavsett om den allmänna va-anläggningen brukas. Några särskilda skäl för avgiftsbefrielse före-

ligger inte, vilket även Fastighets- och tekniknämnden i Tjörns kommun tagit ställning till i beslut den 19 oktober 2005.

Va-nämnden yttrade:

Enligt 9 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) är ägare av fastighet inom en sådan anläggnings verksamhetsområde skyldig att betala avgifter till huvudmannen, om fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet inte med större fördel kan tillgodoses på annat sätt än genom anläggningen. Även för en obebyggd fastighet, som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, föreligger enligt paragrafens andra stycke avgiftsskyldighet, om inte särskilda skäl föranleder annat. Avgift skall enligt 27 § va-lagen utgå enligt taxa som huvudmannen utformar i överensstämmelse med de grunder som anges i 24-26 §§ samma lag. Det innebär att ett avgiftsuttag måste ha stöd såväl i va-lagen som i en sådan av huvudmannen utfärdad taxa.

I detta fall delar kommunens va-taxa in abonnentfastigheterna i kategorierna bostadsfastighet, obebyggd fastighet och annan fastighet. Särskilda bestämmelser om obebyggd fastighet återfinns emellertid endast i anläggningstaxan under § 7 mom.1. I brukningstaxan däremot behandlas inte avgifter för obebyggda fastigheter speciellt utan en uppdelning görs mellan fastigheter som brukar och inte brukar den allmänna va-anläggningen. Enligt § 13 i va-taxan utgår således för den förstnämnda kategorin brukningsavgift med en grundavgift per upprättad servispunkt och år, en grundavgift per lägenhet och år och en avgift för varje kbm levererad mängd renvatten med visst belopp per kbm. För fastighet för vilken avgiftsskyldighet föreligger utan att den allmänna va-anläggningen brukas stadgas i § 15 mom 3 i va-taxan att tekniska nämnden prövar i vad mån brukningsavgift skall utgå.

I målet har kommunen åberopat ett sammanträdesprotokoll från Fastighets- och tekniknämnden, daterat den 19 oktober 2005. Vid detta sammanträde fattade Fastighets- och tekniknämnden beslut om att avgift för obebyggd fastighet skulle utgå i enlighet med § 13 mom1 a) och b) i kommunens va-taxa, vilket medför att en ägare till en sådan fastighet skall debiteras en grundavgift per servispunkt och år och en grundavgift per lägenhet och år. Av protokollet framgår att ärendet väcktes med anledning av ifrågavarande tvist hos nämnden.

Enligt vad som sagts ovan skall huvudmannens avgiftsuttag ha stöd både i va-lagen och i av huvudmannen utfärdad taxa. Avgiftsfördelningen skall så långt som möjligt ske med generella regler i taxan och inte genom undantagsregler med individuell prövning. Kravet på taxemässigt stöd innefattar bl.a. att brukarna i princip i förväg skall kunna beräkna storleken av de avgifter som de kommer att drabbas av.

En klausul som den i 15 § mom 3 i kommunens va-taxa anger inte med erforderlig tydlighet att den gäller obebyggda fastigheter. För en fastighetsägare kan det framstå som osäkert om obebyggda fastigheter alls omfattas av momentet och någon möjlighet att beräkna avgiften lämnar inte va-taxan. Va-taxan ger därför i sin nuvarande utformning inte stöd för uttag av de brukningsavgifter

som påförts KE:s fastigheter. Detta betyder inte att kommunen kan åläggas att upphöra med avgiftsdebitering till dess att tomterna bebyggts och va-anläggningen faktiskt börjat brukas. Va-nämnden kan överhuvudtaget inte förbjuda kommunen att debitera avgifter men väl besluta om återbetalning om avgifterna strider mot va-lagen och gällande taxa. En konsekvens av ett sådant beslut blir normalt att avgiftsdebitering på grunder som inte visat sig hålla vid en rättslig prövning upphör. Som framgått av vad tidigare anförts ger va-lagen emellertid huvudmannen rätt att under vissa omständigheter ta ut avgifter även för obebyggda tomter. I detta fall skulle en tydligare va-taxa där brukningsavgifterna för obebyggda tomter klart angavs kunna medföra rätt till avgiftsuttag. KE:s talan skall därför bifallas på så sätt att han skall vinna förklaring att gällande va-taxa inte medför avgiftsskyldighet avseende brukningsavgifter för hans obebyggda fastigheter och han skall vara berättigad till återbetalning av erlagda brukningsavgifter jämte ränta.

Va-nämnden fastställde att avgiftsskyldighet för brukningsavgifter inte förelåg för fastigheterna med stöd av gällande va-taxa så länge dessa var obebyggda och förpliktade Tjörns kommun att återbetala fyratuseniohundraåtta (4 908) kr jämte ränta till KE.

Beslut: 2006 -03-02, BVa 8

Mål nr: Va 124/05